

Nghệ sĩ KIM UYÊN

Niềm tự hào của đàn tranh Việt

□ NAM KHÁNH

NS Kim Uyên và Thủy Loan (con gái của cố GS - nhạc sĩ Chung Quân)

NS Kim Uyên bắt đầu học đàn Tranh lúc lên 6 tuổi qua sự khai sáng của người mẹ nuôi là giáo sư Phương Oanh (học trò của GSTS Trần Văn Khê) - người sáng lập nhóm Phương Ca tại Pháp. Trong suốt quá trình theo học tại Việt Nam, nghệ sĩ Kim Uyên được may mắn đào tạo dưới sự dìu dắt của các giáo sư tên tuổi như: giáo sư Phạm Văn Nghị, Nguyễn Hữu Ba, Phạm Thủy Hoan, Nguyễn Văn Đời, nhạc sĩ Đông Phương với thầy Lê Thương - tác giả của trường ca bất hủ Hòn Vọng Phu. Cô đã học hát nhạc miền Nam với Cô Mười, Cô Hai Bửu, học hát nhạc miền Bắc với Cô Kim Băng và Thầy Đoàn Văn Thanh, học hát nhạc miền Trung với Cô Tuyết Hương, học hát và đàn nhạc cải lương với thầy Võ Văn Khuê và nhạc sĩ Sáu Xiếu. Chính những người thầy này đã hun đúc tinh thần để NS Kim Uyên toả sáng với ngôn

đàn tranh điêu luyện, đạt dào cảm xúc được khán giả kiều bào yêu mến.

Trong đêm nhạc do học trò là NS Việt Hải tổ chức tại Seattle để vinh danh thầy là NS Kim Uyên, khán giả đặc biệt chú ý đến bài **Vấn vương ca trù** do NS Kim Uyên sáng tác. NS Việt Hải tâm sự: "**Để chuẩn bị cho tiết mục này, hiệu đàn Đức Ngân đã tốn hơn 2 tháng để làm cây đàn tranh 25 dây, mặt đàn gỗ gõ đồng và thành đàn bằng gỗ mun trạm trổ tinh vi. Ngoài các sáng tác mới theo phong cách hiện đại, nghệ sĩ Kim Uyên còn soạn một số tác phẩm quen thuộc cho đàn nhạc Hường Việt như: Mưa trên phố Huế, Em bé quê, Hoa thom bướm lượn... mà chúng tôi đã biểu diễn suốt nhiều năm qua**".

Với mục đích phục hưng nhạc cổ truyền Việt Nam tại hải ngoại, nghệ sĩ Kim Uyên đã độc tấu một số nhạc phẩm trong 20 bài tổ của

Tối 16.4 tại Shorecrest Performing Arts Center - Seattle - Mỹ, trong Chương trình **Việt Nam sắc hương xưa 8** đã giới thiệu tiếng đàn tranh của Huy chương vàng độc tấu đàn tranh nghệ sĩ Kim Uyên cũng như giới thiệu các tác phẩm mới được sáng tác theo phong cách hiện đại của nghệ sĩ Kim Uyên như **Tim Vết, Vô Thường...** chương trình đã được đông đảo khán giả kiều bào cổ vũ.

Đạo diễn Thanh Hiệp giao lưu với NS Kim Uyên tại hi viện Shorecrest Performing Arts Center - Seattle - Mỹ

nhạc Tài Tử miền Nam. Chương trình này có sự góp mặt của các nghệ sĩ Việt Hải, Thanh Hiệp, Phạm Thu Hương, Diệu Trinh, Melody Xie, David Dahl, Thủy Loan, Etsuko Hường, Thủy Tiên, Minh Thi, Minh Tú, Quang Huy, Minh Ngọc, Melinda Tan, Mai Huyền...

Năm 1984, nghệ sĩ Kim Uyên tốt nghiệp thủ khoa. Cùng năm, chị chứng minh tài năng của mình khi đăng quang với Huy Chương Vàng đàn tranh toàn quốc.

Năm 1989, NS Kim Uyên nhận được học bổng Women Scholarship tại trường đại học Monash University ở thành phố Melbourne, Úc Châu. Tại đây, chị cùng một số người bạn học thành lập nên nhóm Back to Back Zither. Chị cùng các thành viên của nhóm hợp tác cho ra đời các CD có giá trị cao về âm nhạc cổ truyền Việt Nam như **Quivering Strings, Musical Transfiguration**, và **Footstep**. Năm 1992, chị tốt nghiệp thạc sĩ âm nhạc bộ môn Ethnomusicology, và sau đó chị định cư tại thành phố Toronto, Canada cho đến ngày nay.

GS Phương Oanh rất tự hào về học trò của bà, vì ngoài trình diễn khắp châu Á, châu Âu, châu Úc, và Hoa Kỳ, nghệ sĩ Kim Uyên còn là cộng tác viên cho các chương

trình truyền thanh, truyền hình như, music Deli, ABC Radio, SBS Radio Station, CBC Radio... Những năm đầu định cư tại hải ngoại, nghệ sĩ Kim Uyên còn hợp tác ghi âm cho những bộ phim nổi tiếng của người Việt như **Ba Mùa**, và thường xuyên xuất hiện trong các chương trình của trung tâm ca nhạc hải ngoại, đêm đàn ngâm thơ cho ca sĩ Hoàng Oanh.

Song song với công việc trình diễn, nghệ sĩ Kim Uyên còn bỏ nhiều tâm huyết đào tạo các thế hệ đàn tranh kế cận. Các học trò của chị hiện là những giảng viên, những nghệ sĩ đàn tranh tên tuổi trên khắp năm châu, tiêu biểu như nghệ sĩ Nguyễn Thị Thúy Vân hiện là người giảng dạy nhạc dân tộc, cho các em trường mầm của nhóm Huỳnh Đề Như Nghĩa tại Việt Nam, nghệ sĩ Diệu Trinh Trưởng Nhóm Tre Việt tại thành phố Toronto-Canada, nghệ sĩ Phạm Thu Hương trưởng đoàn Tiếng Hoài Hương tại Portland- Oregon, và Bác sĩ - NS Hồng Việt Hải trưởng đoàn của Đoàn Văn Nghệ Dân Tộc Hường Việt Washington State Hoa Kỳ.

Từ những năm 2001, nghệ sĩ Kim Uyên còn chuyên tâm sáng tác các bản độc tấu đàn tranh Việt Nam như **Vấn vương ca trù, Hoài thương, Nhớ bạn, Khắc khoải, Bình điện nam, Vui mùa lúa, Vô thường, Tim vết...** Ngoài các bản độc tấu đàn tranh, chị còn chuyên soạn các ca khúc Việt Nam nổi tiếng cho đàn tranh như **Còn thương rau đắng mọc sau hè, Mưa trên phố Huế, Thằng cuội, Hòn vọng phu, Non nước hữu tình...**

Gần đây nhất, nghệ sĩ Kim Uyên chuyên gửi những tâm tư và tình cảm của mình trong suốt bao năm gắng bó với cây đàn tranh qua 2 CD: **Tim vết** và **Những giấc mơ**. "**Đoàn Văn Nghệ Dân Tộc Hường Việt thật vinh dự giới thiệu đến khán giả kiều bào chương trình NS Kim Uyên với chủ đề *Quê Hương qua tiếng đàn Tranh*. Và trong năm 2017, NS Kim Uyên và Việt Hải cùng với đoàn văn nghệ Dân tộc Hường Việt sẽ sang Pháp tham dự Nhạc hội âm nhạc truyền thống quốc tế**" - NS Việt Hải đã chia sẻ. ★